

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a Mateřská škola Vysoký Chlumeck, okres Příbram

Vysoký Chlumeck 5, PSČ 262 52

Identifikátor školy: 600 054 845

Termín konání inspekce: 3. – 4. říjen 2006

Čj.:	ČŠI 1166/06-02
Signatura:	bb5ba101

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Příspěvková organizace Základní škola a Mateřská škola, okres Příbram poskytuje vzdělávací služby v mateřské škole, základní škole (vzdělávací obor 79-01-C/001), speciální základní škole (vzdělávací obor 79-01-B/001) a školní družině. Jejím zřizovatelem je Obec Vysoký Chlumeč sídlící na adrese PSČ 262 52, Vysoký Chlumeč 14. Stravovací služby poskytuje žákům školní jídelna téhož zřizovatele, která je součástí inspektované příspěvkové organizace.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Podmínky školy pro vzdělávání podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vzhledem k realizovanému učebnímu dokumentu

Ke dni 1. ledna 2005 byla Základní škola a Mateřská škola, okres Příbram zapsána do rejstříku škol, neboť již před nabytím účinnosti zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byla zařazena do sítě škol, předškolních a školských zařízení. Údaje uvedené ve zřizovací listině a Rozhodnutí MŠMT čj. 21 133/03-21 ze dne 3. listopadu 2003, kterým se mění její zařazení do výše uvedené sítě, jsou v souladu. Nabytí účinnosti školského zákona ale vyvolalo potřebu podat žádost o zápis změny v údajích uvedených v rejstříku škol (termín do 31. března 2006), neboť ve zmiňovaném rozhodnutí nebyl údaj o tom, že by škola sdružovala pomocnou školu (aktuálně speciální základní školu). Žádost o zápis změny, kterou by škola naplnila povinnost uvedení seznamu všech oborů vzdělávání v rejstříku škol, byla podána až po zákonem stanoveném termínu.

Vlastní hodnocení podmínek vzdělávání škola nerealizuje a nemá k tomu účelu zpracovány žádné nástroje. Při rozhovoru zhodnotila ředitelka personální podmínky jako nepříznivé z důvodu nízké odborné kvalifikovanosti pedagogického sboru. Za silné stránky označila aktivní přístup učitelů k dalšímu vzdělávání zaměřenému na získávání nových poznatků v oblasti metodiky výuky. Materiální podmínky jsou dle jejího názoru kvalitní. Uvedla také, že pracovníci školy i její zřizovatel se na základě demografické studie shodně obávají snižování počtu žáků.

V základní škole pracuje celkem 6 pedagogických pracovníků - 4 učitelky (včetně ředitelky), asistentka pedagoga, která na část úvazku zajišťuje i výuku anglického jazyka, a vychovatelka školní družiny; ve speciální třídě pak ještě 4 pomocní asistenti. I přes to, že ředitelka a jedna z učitelek mají vysokoškolské vzdělání, nesplňuje žádný z pedagogů školy předpoklady pro výkon funkce učitele na 1. stupni ZŠ z hlediska odborné kvalifikace, v současné době ani nikdo z nich nestuduje, aby tyto předpoklady splnil. Tento stav představuje poměrně závažné riziko pro existenci školy. Pozitivy jsou naopak skutečnosti, že všechny učitelky absolvovaly během posledních tří let velké množství vzdělávacích akcí týkajících se tvorby ŠVP, inovativních metod výuky, školské legislativy, ICT atd. a dále se v těchto oblastech vzdělávají a rovněž velmi příznivý věkový průměr sboru 35 let.

Ředitelka školy byla jmenována do funkce na základě konkurzního řízení s účinností od 1. ledna 2003. Předpoklady pro výkon této funkce nespĺňuje z důvodu chybějící odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonává (má odbornou kvalifikaci pro výuku na 2. stupni ZŠ). Absolvovala již ale studium ke splnění kvalifikačních předpokladů určené pro ředitele škol. Pro pracovní pozice učitel, vychovatel, asistent pedagoga a osobní asistent vypracovala popisy pracovních míst, pro specializovanou funkci školního metodika prevence a výchovného poradce tyto popisy vypracovány nejsou. Poradenské činnosti i tvorbu školního vzdělávacího programu garantuje ředitelka.

Přestože ředitelka nerealizovala personální audit s následným popisem všech potřebných pracovních pozic, má představu o personálním rozvoji pedagogických pracovníků. Ta se aktuálně vzhledem k jejich chybějící odborné kvalifikaci soustřeďuje na studium ke splnění kvalifikačních předpokladů (ředitelka školy, učitelé, asistent pedagoga). Obsah realizovaného i plánovaného vzdělávání zaměřeného na prohlubování odborné kvalifikace je v souladu s potřebnou přípravou pedagogických pracovníků na plnění úkolů *Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky* (dále DZ) v oblasti ICT znalostí a jazykové přípravy učitelů. Pro výběr pracovníků pro výkon určité pracovní pozice nejsou stanovena pravidla, ale jejich vytvoření ředitelka považuje za potřebné. Pro nové učitele není zaveden systém jejich uvádění do praxe, což se v průběhu inspekce negativně projevilo např. tím, že někteří pedagogičtí pracovníci neznali potřebné učební dokumenty. Kontrola není systematická, její zaměření i rozsah se odvíjí od časových možností ředitelky. Motivování pracovníků ke kvalitnímu plnění povinností a reformě školy je založeno na principech finančního odměňování a ústních pochval.

Vnitřní předpisy nastolují taková pravidla činnosti školy, která jsou předpokladem pro její dobré sociální klima. Z rozhovorů s pracovníky vyplývá, že se ke všem důležitým vnitřním dokumentům mohou vyjádřit nebo se na jejich tvorbě formou podnětů spolupodílet. Mnohé názory jsou dle jejich sdělení ředitelkou akceptovány. Pedagogická rada je složena ze všech pedagogických pracovníků školy. Vnitřní komunikační systém je vzhledem k nízkému počtu pracovníků jednoduchý a funkční.

Osobní angažovanost ředitelky v oblasti kurikulární reformy je zatím ale nízká (viz část 3 inspekční zprávy), řízení školy spočívá převážně v rutinních činnostech.

Školská rada byla ustanovena v zákonném termínu. Z ústního jednání s jejími zástupci je zřejmé, že schválila školní řád a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Na ovlivňování koncepčních záměrů školy se zatím stejně jako zákonní zástupci žáků nepodílí. Aktivně škola spolupracuje se sdružením rodičů žáků třídy zřízené pro žáky se zdravotním postižením (dále jen speciální třída). Zřizovatel kritéria pro hodnocení školy nestanovil.

Vzdělávání a školní stravování žáků probíhá v účelové školní budově, k dispozici jsou i dvůr, zahrada a menší tělocvična, prostorné chodby garantují příznivé podmínky pro relaxační a oddychové činnosti žáků.

Každá třída má dostatečně velkou, pro výuku podnětnou kmenovou učebnu se starším, ale pečlivě udržovaným nábytkem. Ve všech jsou k dispozici potřebné pomůcky, audiovizuální technika a počítač. Vzhledem k nízkému počtu žáků ve škole je nadstandardem počítačová učebna vybavená pěti pracovními stanicemi propojenými v lokální počítačové síti s připojením k internetu a výukovými programy. Využívána je pro školní i mimoškolní činnost žáků, k administrativním činnostem používají počítače i vyučující. Zajištění učebnicemi a učebními texty odpovídá zvoleným učebními dokumentům.

Třída zřízená pro žáky se zdravotním postižením má nadstandardní prostorové zázemí i vybavení, na které Obec Vysoký Chlumeč získala na finanční prostředky z evropských strukturálních fondů v projektu *Rozvoj kapacity speciální třídy Vysoký Chlumeč*. V rámci toto projektu byla budova upravena na bezbariérovou. Službou rodičům je také svázení žáků do

školy a jejich rozvážení domů po skončení vyučování mikrobusem zřizovatele. Svoz zajišťují pracovníci školy.

Vlastní hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy kromě klasifikace v průběhu výuky realizuje škola pravidelně na jednáních pedagogické rady, základním nástrojem je rozbor klasifikace žáků, dílčí zpětnou vazbu ředitelce poskytují výstupy z hospitační činnosti. Aktuální otázky jsou řešeny průběžně v každodenním styku vyučujících. Hlubší analýza s následným stanovením strategie, například formou hodnotící zprávy, systematicky dosud ale prováděna není.

Podmínky pro vzdělávání jsou hodnoceny jako standardní.

2. Průběh a výsledky vzdělávání podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vzhledem k zásadám a cílům vzdělávání uvedených v § 2 odst. 1 a odst. 2 téhož zákona

Podpora rozvoje osobnosti žáka byla sledována při hospitacích, během přestávek a rozhovory s učiteli. Z těchto sledování je zřejmé, že učitelé usilují o vytváření bezpečného prostředí pro žáky a uplatňují zásady rovného přístupu ke vzdělávání.

Školní klima, které inspektoři sledovali při pobytu ve škole a při hospitacích v běžné výuce, bylo pro osobnostní vývoj žáků příznivé. Vzdělávání je ve škole založeno na zásadách rovného přístupu, na zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků, na vzájemném respektu všech účastníků vzdělávání. Patrná byla snaha vyučujících využívat účinné pedagogické postupy a metody, ne všem se ale vždy dařilo i při nízkém počtu žáků vzdělávání individualizovat. Žáci měli možnost uplatnit vlastní kreativitu. Učivo bylo často aplikováno na situace z praktického života. Organizace i používané metody vzdělávání byly zvoleny přiměřeně věku žáků. Učitelky věnovaly pozornost rozvoji jejich komunikačních a sociálních dovedností, dbaly na výchovu ke spolupráci s ostatními žáky a k odpovědnosti za výsledky vlastní práce. Osobnost žáků se také daří dobře rozvíjet v rámci projektových dnů.

Přestože při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vyučující důsledně uplatňují individuální přístup a respektují specifické vzdělávací potřeby těchto žáků, byly zjištěny nedostatky v organizaci jejich vzdělávání. Individuální vzdělávací plány nejsou vypracovány v souladu s prováděcím předpisem školského zákona. Zákonní zástupci se na jejich vypracování v předcházejícím školním roce nepodíleli a nebyli rovněž seznámeni s jejich obsahem. V tomto školním roce se dle sdělení učitelky budou moci k jejich obsahu vyjádřit. Porušením školského zákona je rovněž realizované přeřazení žáků speciální třídy do jiného vzdělávacího programu. Všichni žáci této třídy se ve školním roce 2005/2006 vzdělávali podle *Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24035/1997-22*, se všemi doplňky a úpravami. V tomto školním roce se ale vzdělávají podle *Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy čj. 15988/2003-24*, se všemi doplňky a úpravami. Přeřazení bylo provedeno bez předchozího souhlasu zákonných zástupců a doporučení školského poradenského pracoviště a to i přesto, že všichni žáci v předcházejícím školním roce prospěli. Ve sledovaných hodinách byla pozitivem účinná pomoc asistentky pedagoga a pomocných (nepedagogických) asistentů. Učitelka důsledně dbala, aby pomocní asistenti konali asistenční službu v souladu s potřebami žáků a tím je vedli k osvojování takových dovedností, které jim napomohou k maximálně možné socializaci vzhledem k míře jejich zdravotního postižení. Mimořádně nadané žáky ani žáky cizince aktuálně škola nevykazuje.

Vzdělávání probíhá ve dvou třídách základní školy, jedné třídě speciální základní školy a jednom oddělení školní družiny. Organizace vzdělávání (délka vyučovacích hodin a přestávek, počet hodin v jednom sledu) odpovídají příslušnému předpisu. Vyučování probíhá

podle stabilního rozvrhu hodin, který je v souladu se zásadami psychohygieny. Možnost pobytu venku a volného pohybu během přestávek podporuje zdravé pracovní prostředí školy. Výuka je v souladu s věkovými předpoklady a potřebami žáků.

Ředitelka vydala *Školní řád*, který umístila na veřejně přístupném místě ve škole, prokazatelně s ním seznámila zaměstnance i žáky a informovala o jeho vydání a obsahu i jejich zákonné zástupce. Řád stanoví jednoznačná a srozumitelná pravidla pro všechny účastníky vzdělávání. Na jejich stanovování se žáci zatím nepodílejí, ale klima školy aktivně ovlivňují prostřednictvím tzv. *ranních setkávání*, která plní i důležitou informační úlohu. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí *Školního řádu*, vytváří kvalitní předpoklady pro jeho objektivitu.

Škola poskytuje standardní poradenské služby podle aktuální potřeby a využívá spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou. Spolupráce se speciálně-pedagogickými centry, která je vzhledem ke zdravotním postižením žáků ve speciální třídě potřebná, se začíná teprve rozvíjet. Škola vytváří minimální preventivní programy (dále MPP) každý školní rok, cíle primární prevence jsou integrovány do vzdělávacích předmětů. Nespecifickou prevencí jsou také akce, které škola pořádá pro žáky nad rámec běžné výuky (viz *Celoroční plán činnosti na školní rok 2006/2007*). MPP na školní roky 2005/2006 a 2006/2007 jsou doslovně shodné. Bez předchozího hodnocení situace ve škole a účinnosti preventivních aktiv za předcházející školní rok není zřejmé, zda plány vycházejí z reálných potřeb školy. Školní metodik prevence nevede ve smyslu prováděcího předpisu školského zákona písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny jako standardní.

3. Dodržování učebního plánu dle ustanovení § 5 odst. 1 ve smyslu ustanovení § 174 odst. 2 a dle ustanovení § 185 odst. 1 věty první a druhé zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Škola využívá přechodného ustanovení § 185 odst. 1 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a základní vzdělávání poskytuje podle dosud platných vzdělávacích programů. Ve třídách základní školy se vyučuje podle vzdělávacího programu *Základní škola čj. 16 847/96-2*, se všemi doplňky a úpravami, v aktuálním znění k 1. září 2006. Ve speciální třídě se žáci ve školním roce 2005/2006 vzdělávali podle *Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24035/1997-22*, se všemi doplňky a úpravami, v tomto školním roce se vzdělávají podle *Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy čj. 15988/2003-24*, se všemi doplňky a úpravami. Učební plány za školní roky 2005/2006 a 2006/2007 k datu inspekce škola dodržela ve všech třídách i ročnících.

Koncepci rozvoje Základní a Mateřské školy Vysoký Chlumec ředitelka vypracovala v souvislosti s konkurzním řízením na tuto pracovní pozici. Není časově ohraničená ani inovovaná ve vazbě na DZ a *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji*. Z klíčových oblastí DZ se do ní promítá pouze podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Rovněž *Celoroční plán činnosti školy na školní rok 2006/2007* nenavazuje na závazné koncepční dokumenty, je pouhým přehledem personálního obsazení školy doplněným výčtem akcí pořádaných školou. Vyhodnocování naplňování koncepčních záměrů a plánů není realizováno. Škola dosud nemá připravený návrh struktury vlastního hodnocení, přestože dle prováděcího předpisu ke školskému zákonu ho měla ředitelka projednat s pedagogickou radou nejpozději do konce září 2006 (Návrh struktury vlastního hodnocení musí být vypracován do konce září toho školního roku, za který škola bude svoji činnost hodnotit. Hodnotící cyklus je maximálně dvouletý, za školní rok 2005/2006 škola vlastní hodnocení neuskutečnila).

Tvorba školního vzdělávacího programu je teprve ve fázi počátečních diskusí, žádné dokumenty škola dosud nevypracovala.

Hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu ve sledovaných ukazatelích je hodnoceno jako standardní.

Hodnotící stupnice

-1	0	+1
rizikový stav	standardní	příklad dobré praxe
<i>podprůměrné, nepříznivé, nedostačující, vyžaduje zásadní změnu, velká rizika</i>	<i>funkční, průměrné, stav nevyžaduje zásadní změnu, únosná rizika</i>	<i>vynikající, nadstandardní, příkladné</i>

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy a Mateřské školy Vysoký Chlumeč, okres Příbram, ze dne 4. září 2002 vydaná Obcí Vysoký Chlumeč, bez čj.
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 21 133/03-21 ze dne 3. listopadu 2003, kterým se mění zařazení Základní školy a Mateřské školy Vysoký Chlumeč, okres Příbram do sítě škol, předškolních a školských zařízení
3. Jmenovací dekret ředitelky příspěvkové organizace Základní školy a Mateřské školy Vysoký Chlumeč, okres Příbram ze dne 31. prosince 2002, s účinností od 1. ledna 2003, bez čj.
4. Žádost o změnu zařazení do rejstříku škol v mimořádném termínu (se všemi přílohami) – žádost o zápis změny
5. S 3-01 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2005, odeslán dne 10. 10. 2005
6. Školní řád platný ve školním roce 2006/2007 k datu inspekce
7. Učební plán – *Základní škola čj. 16 847/96-2* se všemi doplňky a úpravami, školní roky 2005/2006 a 2006/2007
8. Učební plán – *Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/1997-22*, se všemi doplňky a úpravami, školní rok 2005/2006
9. Učební plán – *Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy čj. 15 988/2003-24*, se všemi doplňky a úpravami, školní rok 2006/2007
10. Rozvrhy hodin všech tříd, školní roky 2005/2006 a 2006/2007
11. Katalogové listy všech žáků
12. Seznamy (evidence žáků) žáků, školní roky 2005/2006 a 2006/2007
13. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2004/2005, 2005/2006 a 2006/2007
14. Kniha úrazů a záznamy o úrazech žáků
15. Třídní výkazy všech tříd

16. Personální dokumentace – přehled o kvalifikačních předpokladech pedagogických pracovníků
17. Personální dokumentace – doklady o absolvovaném dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
18. *Organizační řád Základní školy a Mateřské školy Vysoký Chlumeč, okres Příbram*
19. *Koncepce Základní a Mateřské školy Vysoký Chlumeč, okres Příbram*
20. *Celoroční plán činnosti na školní rok 2006/2007*
21. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2004/2005
22. Rozpis přestávek
23. Rozpis dozorů
24. Individuální vzdělávací plány, školní roky 2005/2006 a 2006/2007
25. Odborné posudky poradenských pracovišť
26. *Kritéria pro finanční odměňování pracovníků*
27. *Minimální program protidrogové prevence školní rok 2005/2006*
28. *Minimální program protidrogové prevence školní rok 2006/2007*

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání Základní školy a Mateřské školy Vysoký Chlumeč, okres Příbram představují pro chybějící odbornou kvalifikaci pedagogického sboru rizika, materiální podmínky pro základní vzdělávání v základní škole jsou standardní, ve třídě speciální základní školy a vybavení výpočetní technikou mohou sloužit jako příklad dobré praxe. Personální řízení je sice založeno na demokratických principech, ale vykazuje rizika zejména v oblasti právního vědomí ředitelky školy, zkvalitňování úrovně řízení školy je spíše intuitivní. Škola zatím nerealizuje vlastní hodnocení a nemá k tomuto účelu k dispozici žádné hodnotící nástroje. Průběh a průběhové výsledky vzdělávání mají standardní úroveň. Vzdělávání, které škola poskytuje, respektuje obecné zásady a cíle stanovené školským zákonem.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Kozáková	Jitka Kozáková v.r.
Člen týmu	Mgr. Jan Zapach	Jan Zapach v.r.
Člen týmu	Bc. Hana Vejdovská	Hana Vejdovská v.r.

V Kladně dne 10. října 2006

Razítko

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu: Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66, Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 16. října 2006

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Milena Koupená

Mgr. Milena Koupená v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Obec Vysoký Chlumeč	7.11. 2006	ČŠI 1257/06-02
Školská rada	7.11. 2006	ČŠI 1258/06-02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
xxx	xxx	Připomínky nebyly podány.